

Vi hälsar på i Stockholm

Det är engagerade förenings- och styrelsemedlemmar jag möter i Stockholm. De har nyligen fått pengar av Stockholms stad för att driva intressepolitiska frågor och vill bland annat informera, inte bara politiker, utan även tjänstemän på olika nivåer om reumatikers situation. Den frågan har hög prioritet, säger Gun Lingberth, Stockholmsföreningens ordförande. Men vi försöker överhuvudtaget vara lyhörda för medlemmarnas behov.

Vi dricker kaffe och äter kanellängd från konditoriet i närheten och sitter i sammanträdesrummet som hyresvärden bygger om till en miljöstopstation i sommar. Föreningen får maka på sig, men i gengäld renoveras lokalerna och utrustas med en handikappanpassad toalett och en lätttramp.

– I höst kan vi erbjuda fler aktiviteter i våra egna lokaler. Vi har redan talat om soppluncher, temakvällar och paraffinbad. Men det krävs att någon sköter paraffinbadet i så fall, säger Carol Sevegran som har jobbat på kansliet sedan hösten 2003 och tidigare med andra organisationer.

– Det är många inom styrelsen och föreningen som har en pedagogisk bakgrund. Gun har till exempel varit lärare. Det är en bra bakgrund att vila emot när man möter människor, för det som är bra för barn är bra också för vuxna. Vi behöver alla bli sedda och bekräftade, fortsätter Carol.

– Ja, det är viktigt att ge alla som engagerar sig ideellt en särskild uppskattning, för att understryka hur viktiga deras insatser är för föreningen. Förra året delade vi ut fyra förtjänstnålar till dem som hade varit aktiva i 10 och 15 år, säger Gun.

Wille Gustafsson, som är grafiker och ritade Reumatikerförbundets R som vann den logotypetävling som utlystes i mitten av 90-talet, var en av dem som fick en nål. Den pryder hans mörkgråa kavajslag, sedan tio år sitter han med i redaktionskommittén för tidningen Källan som utkommer med sex nummer om året.

– Det var nyfikenhet och ett genuint intresse för information som gjorde att jag blev medlem i förbundet, säger Wille som har varit med sedan 1994. Då var föreningens tidning en stencilrad klipp och klistra-historia, som jag ville göra något åt! Och sedan dess har jag bidragit med mina grafiska kunskaper.

– Jag är också engagerad i kören, Sjung dig frisk, som leds av musikdirektör Siv Hellgren. Men jag saknar andra män! Det är helt enkelt inte grabbigt att ha reumatism. Jag själv gick aldrig ut med att jag hade Reumatoid artrit på jobbet, så vi behöver hitta sätt att få männen att identifiera sig med de reumatiska sjukdomarna!

En genusdiskussion tar vid och alla vid bordet enas om att detta är ett problem, en slags omvänd genusproblematik jämfört med det övriga samhället, som inte bara berör reumatikerföreningarna. Föreningslivet liksom kulturlivet bärs i huvudsak upp av kvinnor. Kanske behöver aktiviteterna anpassas till att också stämma bättre överens med män behov.

– Jag har skrivit en artikel om ämnet som jag kallar den osynlige mannen. Kanske skulle vi ta fram en folder som riktar sig särskilt till män, funderar Wille.

Genusfrågorna viktiga

Genusfrågorna har uppmärksammats på flera sätt inom Reumatikerförbundet. Bland annat när en rapport på 90-talet visade att kvinnor generellt fick sämre vård tillika ett sämre bemötande än män i vården. De sista åren har det mångkulturella perspektivet integrerats inom förbundet genom projektet Nike. Två kvinnor med invandrarbakgrund sitter nu med i föreningens styrelse och i Tensta, strax utanför Stockholm, träffas ett femtontal kvinnor från olika länder i en öppen grupp. Det har också utvecklats till att omfatta verksamheten kvinna-kvinna där nio svenskar och nio Nike-kvinnor umgås regelbundet.

Vad har Nike tillfört föreningen?

– Vi har fått ett litet annat sätt att tänka som har gjort oss medvetna om och öppnare för olikheter. Vi har inte rekryterat så många fler medlemmar, men vi har fått en inblick i hur vi når andra språkgrupper och hur vi kan bli bättre på rekrytering, säger Carol.

– Rent allmänt så har Nike fört med sig en medvetenhet om att ta hänsyn till allas vår olikheter, som ju finns på flera plan än det rent kulturella, säger Gun. Jag har tidigare jobbat som lärare i Bredäng, där det talades ett 80-tal olika språk, så jag har en stor respekt för olikheter. Men visst har vi alla fördomar, ibland överrumplar de oss. En bekant berättade för mig att hennes son var tillsammans med en kvinna som var 25 år äldre. Det fick mig att reagera, men egentligen är det ju ingen skillnad mot när äldre män är tillsammans med yngre kvinnor.

– Men ett första steg på vägen är att erkänna sina fördomar, då finns det en medvetenhet att arbeta med dem. Har man en humanistisk grundsyn bildar den ringar på vattnet, fortsätter Carol.

Humanistisk grundsyn

Just den humanistiska grundsynen är drivkraften för både Carol och Gun. Carol talar om vikten av att göra en skillnad för en annan människa. Det gör gott, för både sändare och mottagare.

– En person kan inte göra allt, men alla kan göra något, säger Carol. Jag försöker uppmuntra medlemmarna att engagera sig, men betonar att de behöver avgränsa sig. Var och en bidrar med vad den kan och orkar. En person kanske vill komma till kansliet och ringa några samtal ett par timmar i månaden och det i sig betyder mycket.

– En av våra medlemmar, Ulla, gör hemsidan och en annan kvinna, Kicki, är värdinna för Kafé Erstagatan som är en mötesplats och ett forum för diskussion och utbyte av erfarenheter.

– Jag fick tillbaka min livskvalitet när jag engagerade mig i föreningen, säger Gun. När man blir sjuk förlorar man sin hälsa, kanske sitt jobb och därmed en stor del av det sociala nätverket. Syns man inte, så finns man inte! Min identitet var mitt yrkesliv och det var en bokstavlig kamp att släppa arbetslivet när jag blev allt sämre i Sjögrens syndrom. Men idag har jag en plats och kan vara med och bidra. Jag har byggt upp ett nytt socialt nätverk och hittat tillbaka till mig själv. Jag vill verkligen uppmuntra de medlemmar som förlorat sina jobb att engagera sig i sin lokala förening, det ger så oerhört mycket tillbaka!

Information är viktigt

I föreningens verksamhetsplan för året står det bland annat under punkten påverkan/representation att tillsätta en kommitté som ansvarar för föreningens påverkansarbete.

Föreningen har, som en av 16 utvalda handikappföreningar, av Stockholm stad också fått 40 000 kronor för att driva intressepolitiska frågor och en arbetsgrupp ska tillsättas i ärendet. Högsta prioritet ger Gun att informera, inte bara politiker, utan även tjänstemän på olika nivåer om reumatikers situation.

– Vi kommer att bjuda in försäkringstjänstemän till medlemsmöten för att öka deras kunskaper och ge dem inblick i våra livsöden.

– Resurserna bör läggas på att rehabilitera de nyinsjukna, så att de kan återgå till arbetslivet. Har man varit borta från arbetet i många år, kan det vara svårt att komma tillbaka. Vi lever i ett föränderligt samhälle, som ständigt är under utveckling, bara under ett år hinner mycket hända på en arbetsplats, fortsätter Gun.

– Den 27 april har distriktet en debatt med inbjudna landstingspolitiker under rubriken "Vad får primärvården för resurser att ta hand om reumatikervården?", vilket är ett sätt att fokusera på våra frågor.

Vi talar avslutningsvis om vad de ser som föreningens stolthet. Wille, Carol och Gun skruvar lite på sig. Det är ett stort ord. Men så enas de om att det är högt i tak.

– Vi är öppna för nya idéer och engagerade, säger de. Och så tänker vi alltid vi. Inte vi och dom. Vi arbetar ju alla för samma mål. I föreningen, likväl som i distriktet och förbundet.

Text och foto Ann Thörnblad

Fakta om reumatikerföreningen i Stockholm

Bildades: 1979

Antal medlemmar: 2600 stycken

Antal aktiva medlemmar: Cirka tvåhundra

Frågor/aktiviteter som prioriteras:

Att arbeta för att öka förståelsen för reumatiska sjukdomar, Nikeprojektet, studier.

Diagnosgrupper: Artrit, Artros-Spondylos, Bechterew-Spondylit, SLE-Sjögren, Fibromyalgi-mjukdelar

Kansli: Ja, med en heltidsanställning

Telefon: 08-462 99 25

Hemsida: www.sthlnsforening.reumatikerforbundet.org